

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT DELS TRS INFANTILS

4 curs de
patologia
del son

**GRUP INTERDISCIPLINARI
DE TRASTORNS DEL SON**

Eduard Esteller Moré

7 d'abril de 2011

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

JUSTIFICACIÓ DE TRACTAMENT

Els TRS infantils s'associen a problemes de salut que ressalten la **necessitat de tractament i diagnòstic precoces**. Els TRS poden produir alteracions que provoquin conseqüències negatives permanents sanitàries, socials i econòmiques, si no es tracten precoçment i de forma adequada.

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA

- ✓ Encara no es pot parlar de una **estratègia terapèutica** òptima pel tractament dels TRS en el nen
- ✓ No existeix una **estandardització dels estudis diagnòstics** previs que cal fer per valorar el nivell d'obstrucció i la severitat del quadre
- ✓ El tractament depèn de la causa i requereix un maneig **multidisciplinari** amb participació d'ORL, pediatra, psiquiatra, cirurgia maxil·lofacial, odontòleg i pneumòleg infantil

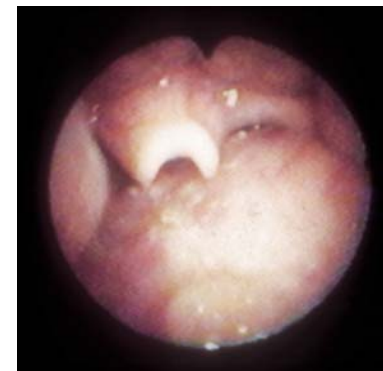
ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

FACTOR ANATÒMIC

Malformacions facials

Hipertròfia limfoide

Factors inherents a l'anatomia infantil

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

FACTOR ANATÒMIC

✓ **Hipertrofia Adenoamigdalar:**

Associació a processos infecciosos vies altes

✓ **Apert, Crouzon, Treacher-Collins:**

Hipoplàsia maxil·lar, descens diàmetre AP faringe

✓ **Pierre-Robin:**

Micrognàtia, Glossoptosis, Fenedura, Hipotonia

✓ **Down, Acondroplasia:**

Alteracions facials, Macroglòssia

✓ **Mucopolisacaridosis:**

Hipertrofia adenoïdal

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

ALTRES FACTORS

La via aèria es dinàmica en la seva funció i sobretot en nens, no solament s'afecta per l'anatomia si no també per alteracions neurològiques, funcionals, sistèmiques i infeccioses que cal atendre

El paper del to neural: El control neuromuscular porta a mantenir oberta la via aèria superior durant el son i augmenta durant les sobrecàrregues mecàniques com obesitat o hipertrofia adenoamigdal·lar. Les respostes neuromusculars a l'obstrucció estan reduïdes en els nens amb TRS comparats amb controls

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

ALTRES FACTORS

Diversos estudis estan demostrant la presencia de canvis inflamatoris sistèmics en les vies aèries superiors dels nens amb SAHOS y la seva resolució amb el tractament de la malaltia

- ✓ **Kaditis-09:** Excreció urinària de leucotriens
- ✓ **Goldbart-08:** Leucotriens en alè condensat de respiració
- ✓ **Li-08:** Concentracions sèriques de citoquines (Leucotriens)
- ✓ **Verhulst-08:** Òxid nítric exhalat en nens obesos amb SAHOS

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

MODALITATS TERAPÈUTIQUES

- ✓ TRACTAMENT MÈDIC I CONSERVADOR
- ✓ TRACTAMENT QUIRÚRGIC
- ✓ TRACTAMENT AMB CPAP

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

MODALITATS TERAPÈUTIQUES

✓ TRACTAMENT MÈDIC I CONSERVADOR

✓ TRACTAMENT QUIRÚRGIC

✓ TRACTAMENT AMB CPAP

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

REDUCCIÓ DE PESO

- ✓ **Obesitat en nens amb SAHOS 13-36%:** S'ha relacionat la major prevalença de SAHOS amb la creixent obesitat infantil
- ✓ **Percentatge de SAHOS en Obesos es de 30% i en no Obesos 3%:** Especialment evident en nens més grans i adolescents
- ✓ **Relació freqüència i gravetat de SAHOS i grau d'obesitat:** Tant SAHOS com obesitat s'associen a síndrome metabòlic
- ✓ **Augmenten complicacions postoperatòries en Obesos:** Afecta la resposta a cirurgia i es un risc demostrat de persistència

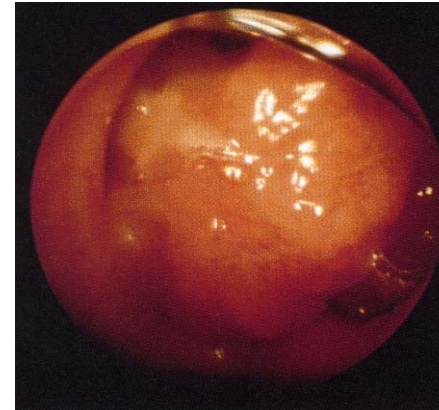

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT MÈDIC

Permeabilitat nasal

Antileukotriens

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT MÈDIC

Existeixen evidències preliminars de una millora en la gravetat del SAHOS en nens tractats amb **corticoides nasals**, però es necessiten més estudis abans de que aquest tipus de tractament pugui ser recomanat de rutina (*Zhang-08, Nixon-02*)

Keirandish-Gozal-09: Demostren reducció de proliferació cel·lular i producció de citocines pro-inflamatòries en teixit adenoamigdal·lar de nens amb TRS tractats amb **corticoides nasals**

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT MÈDIC

L'expressió abundant dels leucotriens i dels seus receptors en el teixit adenoamigdal·lar dels nens amb SAHOS suggereix que els seus antagonistes podrien ser útils en el tractament

Kheirandish-06: Montelukast + Budesonida en 22 casos de SAHOS residual després d'Adenoamigdalectomia i comparen amb 14 residuals no tractats. Resolen tots els tractats i en els no tractats persisteix SAHOS

Goldbart-05: Tracten 24 nens amb SAHOS lleu on no justificaven la cirurgia, comparats amb 16 controls no tractats. Redueixen clínica de SAHOS i volum adenoïdal

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT ORTODÒNTIC

DISPOSITIUS AVANÇAMENT

EXPANSORS MAXIL·LARS

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT ORTODÒNTIC

Villa-02: 32 nens amb SAHOS i maloclusió. Tracten 19 amb **DAM** i 13 controls. Els tractats milloren IAH i clínica de forma significativa en relació als controls.

Villa-07: Tracten 16 nens amb maloclusió dental i SAHOS per PSG amb **expansors**. Demostren efectivitat clínica i de PSG.

Pirelli-04: Tracten 31 nens amb un IAH mig de 12,2 amb **expansors**. Als 4 mesos tots amb un IAH inferior a 1 i augment significatiu d'àrea de secció de maxil·lar i obertura piriforme.

Guilleminault-10: Tracten 31 nens amb hipertrofia amigdalar i estretament maxil·lar. Cal la cirurgia amigdalar i l'**expansió maxil·lar** per resoldre el quadre, sense importar l'orde en que es fa.

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

MODALITATS TERAPÈUTIQUES

- ✓ TRACTAMENT MÈDIC I CONSERVADOR
- ✓ TRACTAMENT QUIRÚRGIC
- ✓ TRACTAMENT AMB CPAP

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Adenoamigdalectomia

- ✓ Amigdalectomia extracapsular clàssica
- ✓ Amigdalectomia per Electrodissecció
- ✓ Amigdalectomia amb Làser
- ✓ Amigdalectomia amb Radiofreqüència
- ✓ Amigdalectomia amb Ultrasònic
- ✓ Amigdalectomia amb Microdesbridador

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Adenoamigdalectomia

- ✓ Normalitza el quadre respiratori nocturn
- ✓ Millora la simptomatologia diürna
- ✓ Redueix les complicacions a llarg termini
- ✓ Redueix les despeses sanitàries derivades

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Problemes

- ✓ Complicacions Respiratòries en el Postoperatori
- ✓ Reproducció o persistència del quadre clínic
- ✓ Recuperació incompleta d'algunes alteracions

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Problemes

- ✓ Complicacions Respiratòries en el Postoperatori

Casos greus, menors de 2 anys i obesos

- ✓ Reproducció o persistència del quadre clínic
- ✓ Recuperació incompleta d'algunes alteracions

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Problemes

- ✓ Complicacions Respiratòries en el Postoperatori

Casos graves, menors de 2 años y obesos

- ✓ Reproducció o persistència del quadre clínic

Insuficient avaluació prèvia. Seguiment PSG i Clínica

- ✓ Recuperació incompleta d'algunes alteracions

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

¿ L'adenoamigdalectomia resol tots els casos i de forma completa ?

Esteller (Prospectiu): 70 casos seguits a un any amb PSG:
Persistència del 20% (IAH inferior a 3)

Brietzke-06 (Metanàlisis): normalitzen PSG 82,9% (**Persistència: 17%**)

Mitchell-07 (Prospectiu): 79 nens normalitzen PSG 71-90% (segons criteri utilitzat): **Persistència: 10-29%**

Friedman-09 (Metanàlisis): normalitzen PSG 59-66% (segons criteri utilitzat): **Persistència: 34-41%**

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

Factors que poden influir negativament en la no resolució

Tauman-06: 110 nens: 29% IAH > 5: Factors negatius **Obesitat i IAH**

Costa-09 (Metanàlisis): 110 nens **obesos** amb TRS. Després de cirurgia 12% IAH < 1; 25% IAH < 2 y 49% IAH < 5

Mitchell-07: Persistència en **obesos** 76% i en normopes 28%

Mitchell-07: **IAH** entre 5 y 10: 0% persistència; IAH 10-20: 12% de persistència y IAH > 20: 36% de persistència

Guilleminault-07: Factors **anatòmics** negatius: Mallampati, retrognatia i alteracions nasals

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Problemes

- ✓ Complicacions Respiratòries en el Postoperatori

Casos graves, menors de 2 años y obesos

- ✓ Reproducció o persistència del quadre clínic

Insuficient avaluació prèvia. Seguiment PSG i Clínica

- ✓ Recuperació incompleta d'algunes alteracions

Alteracions neurocognitives

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT QUIRÚRGIC Altres Tècniques

- ✓ Uvulopalatoplastia
- ✓ Cirurgia Nasal
- ✓ Glossopexia
- ✓ Avançaments mandibulars
- ✓ Distracció mandibular
- ✓ Traqueotomia

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

MODALITATS TERAPÈUTIQUES

- ✓ TRACTAMENT MÈDIC I CONSERVADOR
- ✓ TRACTAMENT QUIRÚRGIC
- ✓ TRACTAMENT AMB CPAP

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT FÍSIC: nCPAP

- ✓ Fracassos de Cirurgia
- ✓ Estabilització abans de cirurgia en nens de risc
- ✓ Tractament d'espera a creixement crànio-facial

ESTRATÈGIA TERAPÈUTICA DELS TRS INFANTILS

TRACTAMENT FÍSIC: nCPAP

- ✓ Càlcul de pressió: Canvis amb creixement
- ✓ Intolerància: Personal entrenat i pares
- ✓ Adaptació de mascaretes: Dissenys individuals

